

та паралельно поглибитись в історію власної мови, бо порівняння мовних особливостей часто вказує на зв'язок з певною мовою в той чи інший історичний період.

Так, існують фонетичні закономірності, наприклад, звук «*ф*» не характерний для української мови, тому всі слова, які починаються з цього звука, є іншомовними: *фізика, фігура, фокус*; слова французького походження зазвичай мають наголос на останньому складі: *бульйон, кашне, кутюр'є*; слова німецького походження містять сполучення кількох приголосних, у тому числі й на початку слова: *ранг, шнапс, ландшафт* тощо.

Отже, можна зробити висновок про те, що українська мова формувалася під постійним мовним тиском з боку інших країн та їхніх культур, вона накопичила в собі численну кількість запозичених слів. Це принесло як позитивні надбання, так і негативні у вигляді русизмів. Українська мова має визначальне місце в творенні державності та національного самовідчуття, саме тому важливо зберегти баланс між адаптацією й самобутністю.

Хадід Х.А., Україна
Баранкова Є.С., Україна
Науковий керівник: Карачова Д.В.
НТУ «ХП»

СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ СУЧАСНИХ ТЕКСТІВ У ГАЛУЗІ ІТ ЗА ДОПОМОЮ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

ІТ-технології розвиваються та поширюються по всьому світу, тому переклад ІТ-текстів стає дедалі важливішим. Такі переклади мають свої особливості, пов'язані з використанням специфічної термінології та сленгової лексики. Крім того, перекладач повинен мати глибокі знання про технології та галузь, у якій створюється текст.

Актуальність. У сучасному світі ІТ-технології є невід'ємною частиною нашого життя. Вони використовуються в усіх сферах діяльності, від виробництва до освіти, завдяки чому інформація в галузі ІТ швидко

поширюється по всьому світу. Це вимагає якісного перекладу текстів, щоб користувачі з різних країн могли розуміти її.

Основна частина. Переклад науково-технічної літератури (НТЛ) представляє собою важливу галузь перекладу, яка охоплює інформацію з різних наукових галузей та технічних розробок. Сучасна термінологія ІТ-галузі є складною та багатогранною, яка постійно розвивається та змінюється. Способи перекладу термінів у галузі ІТ: 1. Прямий (дослівний) переклад – це переклад терміна з однієї мови на іншу буквально, без урахування граматичних та семантичних особливостей мови перекладу. Наприклад, «computer», «software», «network». 2. Транскрибування - це спосіб передачі звукового складу слова однієї мови буквами іншої мови. Транскрибування найчастіше використовується для перекладу термінів, які мають міжнародне значення. Наприклад, такі терміни як «computer», «software», «internet» та інші 3. Калькування - це спосіб перекладу, при якому нова мовна одиниця створюється шляхом дослівного перекладу морфологічної структури іншомовної одиниці. При цьому зберігається не тільки значення, а й форма оригіналу.

Впровадження ШІ у процес перекладу відкриває широкі перспективи для покращення ефективності та точності перекладу: 1. Машинне Навчання (МН) та Нейромережі. Машинне навчання є ключовим компонентом ШІ в галузі перекладу ІТ-текстів. Системи перекладу, які використовують методи машинного навчання, можуть адаптуватися та покращуватися, аналізуючи великі обсяги текстової інформації. Нейромережі, інспіровані структурою людського мозку, виявилися особливо ефективними в розпізнаванні мовних зразків та роботі зі складними конструкціями речень. 2. Персоналізований та Адаптивний Підхід. Інновації в ШІ дозволяють створювати персоналізовані та адаптивні системи перекладу. Алгоритми можуть враховувати індивідуальні відмінності в стилі мови та лексичних відповідностях користувачів, забезпечуючи більш точний та зрозумілий переклад. 3. Робота з Великими Обсягами Даних. Спроможність ШІ ефективно опрацьовувати великі обсяги інформації робить його важливим інструментом для перекладу масштабних

проектів та документації в сфері інформаційних технологій. Штучний інтелект революціонує підхід до перекладу ІТ-текстів, забезпечуючи швидкі та точні результати та відкриваючи перспективи для подальшого розвитку в цій галузі.

Висновки. Отже, перекладач, який працює в галузі ІТ, повинен бути обізнаним з останніми тенденціями розвитку галузі, знати сучасні способи перекладу термінів і вміти вибрати правильний спосіб перекладу в кожному конкретному випадку, використовуючи такі сучасні технології, як штучний інтелект. При подальшому вивченні цього питання ми вбачаємо доцільним дослідження новітньої індустрії 5.0 у процесі перекладу ІТ галузі.

Халтуріна О.С., Україна
Науковий керівник: Козлов Є.Д
НТУ «ХП»

ЛЕКСИЧНІ ТА СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВИХ ТЕКСТІВ ВІЙСЬКОВОГО СПРЯМУВАННЯ

Беручи до уваги збільшення активності військових операцій та міжнародної співпраці вимагає перекладів спеціалізованих військових наукових текстів, які часто стають ключовим інструментом у формуванні стратегій та прийнятті важливих рішень.

Спираючись на необхідність точного та зрозумілого перекладу військових документів має під собою забезпечення ефективного взаєморозуміння між військовими та цивільними структурами, а також підтримки безпеки та стабільності на міжнародному рівні. Сучасні геополітичні та військові виклики створюють потребу в удосконаленні лексичних та стилістичних аспектів перекладу таких текстів.

Для більш точного дослідження даного спрямування, був проведений аналіз лексичних особливостей військових текстів у контексті перекладу, з урахуванням специфіки термінології та пошуку відповідних еквівалентів у різних мовах, вивчення стилістичних варіантів військових наукових текстів та розробка стратегій для збереження їх наукової точності та фаховості при перекладі, розглянуто впровадження методів та технологій у військовий